

TELEGRAFUL ROMAN.

apare Marțea, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 21 Ianuarie, 1894.

Trăim în grele timpuri noi naționalitățile din țara noastră. Prin măsurile ce se iau în favorul magiarisării nu numai că suntem amenințați cu desnaționalizare, — care de altcun nu credem, că va urma la noi românii, — și prin urmare mereu agitați, dar suntem jigniți și împedeceți în dezvoltarea noastră și împedeceți în căile vieții publice. Unde am sta noi acum în privința culturală și economică, dacă nu am fi fost siliți de câteva decenii, în era dualistă, a ne arunca pe terenul politic și a consuma cele mai bune puteri ale noastre aperiându-ne și dacă nu ni s'ar fi pus bețe în roțe, cum se dize.

În fața stărilor grele, în cari am ajuns, ne mângâie împregiurarea, că consolidarea națională devine tot mai completă, micile diferențe locale ce mai sunt ici-colo, dispar și vor dispărea în fața pericolului și iubirea de nemii strînge pe toți românii, bătrâni și tineri la un loc, într-un corp, cu acelș pãneri.

Pe când deci la sasi bunãorã este pe cale de-a se face o desbinare între bătrâni, cari sunt pentru politica de împãcare cu guvernul și între tineri, cari ar voi să inaugureze o erã politicã mai radicalã, la noi românii și bătrâni și tineri una sunt întru apãrarea poporului nostru.

Acãsta este un lucru îmbucurãtor și datorința nãstrã a tuturor este a cultiva buna înțelegere, unirea, consolidarea. Cu deosebire de-a lucra în acãsta direcțiune, dîcem tinerimea, cãci al ei este viitoriul, ea este puterea vînjosã, de la care atãrnã mãrirea sau cãderea unui popor.

Și dacã privim la tinerimea nãstrã, înțelegînd sub tinerime nu numai pe tinerimea academicã, ci și pe cei întrași deja în pracsã vieții, pe terenul politic, trebue să constatãm cu satisfacțiune, cã ea se aflã în misiunii sale. Ne pare bine a constata acãsta, cãci din acãsta vedem

asigurat viitorul națiunii nãstre. Bãtrânii nostri pot privi cu mãndrie în urma lor, cãci pe ogorul brãzdat de ei, s'a pus de lucru o tinerime însuflețitã, plinã de iubire cãtrã nemul sãu. Iubirea înfocãtã de nem, etã o frumôsã însușire, care caracterisãzã tinerimea nãstrã; ori unde se aflã tinerii nostri, fie acasã, fie în strãinãtate și ori ce pozițiuni de ale vieții ocupã, fie ca preoți, profesori, invetãtori, neguțãtori, amplotiați etc. ei sã afirmã cu mãndrie ca romãni. Încercãrile de magiarisare n'au infiltrat inimile tinerimei nãstre și din contrã au produs în sufletul ei o reacțiune, o aversiune față de aceste încercãri nedemne de timpul în care trãim și acãsta a potențat și mai mult iubirea de nem.

Din acãsta iubire isvovese și se esplicã celelalte însușiri bune ale tinerimii nãstre. De aci urmãzã, cã noi nu avem renegați dintre tinerime; de aci urmãzã, cã tinerii nostri se espun pentru ideã naționalã și ne represintã cu demnitate, precum am vedut la tinerimea universitarã din Cluș și Budapesta; de aci urmãzã nobila nisuințã, de-a lumina tot mai mult poporul, a-l deștepta, a-i face cunoscut drepturile, ce le are ca romãni și ca cetățeni al patriei. Cu astfel de tinerime poporul romãn se pãte mãndri și bãtrânii pot fi asigurați, cã opera începutã de ei întru deșteptarea poporului și cãștigarea de drepturi, în bune mâni ajunge; tinerimea o va continua cu însuflețire și o va duce tot mai mult spre îndeplinire.

Trebue însã întru tãte se fim solidari, cãci numai așa putem face cu succes afrontã periculelor. Etã pentru ce am dîș cã tinerimea are misiunea, de a propaga tot mai mult buna înțelegere, unirea, solidaritatea naționalã.

Desbinarea, ce se pare a amenința pe sasi pe terenul politic, se nu aibã loc în lecsiconul politiceii nãstre.

Revista politicã.

În cercurile politice din Budapesta domnesce o mare fierbere. Partidul liberal e încã în procesul de desbinare și noul partid, ce s'a creat va lua poziție hotãritã contrã proiectelor bisericesci ale guvernului.

În acãsta încercãturã guvernalementale apelãzã la spriginul partidelor independente, deore-ce din sinul acestor partide s'a început acțiunea și s'a provocat aducerea la ordineã dîlei a proiectelor bisericesci. Guvernul are mare speranțã, cã cu ajutorul Koșutișilor, cari precum se vede predomînezã situațiunea, va scãte la cale carul înglodat.

În aceste momente mai e de remarcãt, cã între bãrbații cei mai cu influențã ai casinei „naționale” s'a provocat o mare scisiune și neîncredere. Avocatul mare bisericesc și neîncredere. Dat demisiunea, constrîși de contrariii proiectelor bisericesci. Scirile din Budapesta anunțã încã, cã raportul comisiunii justițiare a dietei referitoriu la desbaterile proiectului cãșătoriei civile este gata și se va înainta dietei încã în 5 l. c. În 6 Februarie se va închide actuala sesiune, ér la 12 Februarie se va începe desbaterea asupra proiectului. Din sinul partidei guvernamentale se scriã cã a mai ieșit și deputatul Ioan Beleş; acãsta însã o desminte „N. P. Journal”.

Situațiunea în Sãrbia este tot încurcatã. În intrãgã tãra domnesce o mișcare aprãpe revoluționãrã. Sistarea procesului contra guvernului liberal a întãrit și mai tare pe radicali, cari în adunãri și întãritãrea și agitația a pãtruns pãnã în masele cele mai de jos ale populațiunii. Nesiguranța domnesce în tot locul. Ispravnicia statului stau la pãndã și suprimã o mulțime de foi radicale, care descriu situațiunea.

În acest timp ex-regele Milan negotiazã cu metropolitul Mihail. El a cãutat mai întâiu pe Energeticul archiereu, apoi l'a rugat sã-i facã liniste în Sãrbia. Negotierile se re-

ferã la compunerea unui ministeriu curat liberal și la împreunarea cu Natalia.

Organul ministeriului de esterne din Pãtersburg a luat o pozițiune contra stãrilor de lucruri din Sãrbia. El le condamnã și declarã, cã înlocuirea ministeriului Gruici prin Simici e contra constituțiunii, e nelegalã și actualul regim este contrariu ordinei și profetescã pericole și stãri nesupportabile pentru Sãrbia.

„Odjek”, organul radicalilor scrie un articol fãrtã vehement în contra noului guvern și a lui Milan. Numita fãrtã dize, cã partidã radicalã pretinde depãrtarea din jurul regelui a persãnelor, cari nu se pot bucura de nici o competențã și încredere, și cã partea voesetunã rege, care recunosce cã pãtra fundamentalã a statului este constituțiunea. — O scire din Belgrad anunțã cã Pasici, agentul diplomatic sãrbesc la curtea din Pãtersburg, provocat de partidã radicalã, și-a dat dimisia, fiind rechemat la Belgrad. Pasici la început șovãia, dar în cele din urmã s'a plectat dorinței radicalilor. — O altã scire din Belgrad asigurã, cã guvernul rusesc a îndrumat pe Persiani, sã ocolãscã ori ce atingere cu Milan. Acestei îndrumãri s'a alãturat și agentul diplomatic francesc din Belgrad. — Foile rusesci ocupãndu-se cu încurcãturile din Sãrbia sunt unanime a declara, cã crisa din Sãrbia este opera cabinetului din Viena, care nu se mulțãmesce numai cu influința ce o esericitã în Bulgaria, ci vrea sã jãce un rol stãpãnitor și în Belgrad.

* * *

În Francia se astãptã erãși o mare fierbere. Ochiul cel rãu a lui Herz și Pãriarșul „Figaro” într'un articol sãrbesc anunțã, cã secretariul acelei redacțiunii a fost chemat de însuși Herz la Bournemonth, unde se aflã Herz, cã sã-i deã unele informațiuni în procesul Panama. „Figaro” a și publicat, cã Herz este în cãștãtorie cu o femeie în acãsta judecãtorie și documentele, ce le are le va

FOIȚA.

Documente pentru limbã și istorie.

Un manuscris în limba Macedo-romãnã.

(Urmare.)

Sò stẽmu bine, sò stẽmu ku frikã: Sò luẽmu aminte sãntul arzementu.

Kãntãr. Miseliã pãcei, arzementul laudei.

Popa. Donlu Domnulu nãstru Isus Hristos, și amarã Zeulu Tãtãl, și împreunãrã Sãntulu Spirtu, sò fie cu voi tocì. Kãntãr. Și ku Spirtul tãu.

Popa. Sus sò avemu inimile. Kãntãr. Dignu și dreptu este a ne inklinã Tãtãlu, și Fiulu, și Sãntulu Spirtu, Treimeã de unã fiincã, și sãncitã.

Èarò Popa se inklinã, și se rogã incet.

Dignu, și dreptu este a kãntã cie, a te binekuvẽntã, și a te laudã, a mulcemì, și a ne inklinã cie în tot loklu stepãnirẽi teã. Kã tu estã Zeu nevorbìt, fitoriu, și ensuși mĩntõr. Tu, și ununaskutlu Fiul tãu, și Spirtul tãu Sãntu. Tu din nefiincã adu-

seși pre noi în fiincã, și de nou ne ridikãși kãzucii, și nu te departãși tote a le face, pònẽ kãndu te suiși în cer, și ne donași imperaciã tãa fitore. Pentru tote aciste mulcemimu cie, și ununaskutlu Fiulu tãu, și Spirtulu tãu Sãntu, pentru tote, kare stimu, și kare nu stimu, pentru facerile tele de bine cele aretate, și nearetate, kare se fakurã spre noi. Mulcemimu cie și pentru Servirã acista, karã binevoși din mãnilẽ nostre a primì, mãkarkã stau inãntã tãa mii de Arhãngerì, și zecimii de Àngerì, Heruvimii și Serafimii kãte ku șese aripì, și ku mulci Kãntãre de invingere, kãntãmu, strigãmu, boce inalcãmu, și zicemu. Kãntãr. Sãntu, Sãntu, Sãntu e Domnul Sabaot, plin é cerlu, și pamẽntul de mãrirã luì, Osanã intru inalcieme: Binekuvẽntat e karele vine intru numele Domnulu, Osana intru inalcieme.

Èarò Diakonlu lã Stelicellu, și face în forma Kruce spre Sãntul Kacinel, și lu sterge deasupra Trupellu; și dupocì lu bastã, lu pune ku Sudãriu. Apoi merge la partã derãptã, și suffã ku umilincã deasupra Sãntelõr ku suflãriu, și de nu este suflãriu, face acista ku invẽlitura.

Popa se rogã incet.

Ku aciste ferice te poti și noi, omamãtorule Stepãne! strigãmu și zicemu: Sãntu esti și pãreasãntu Tu, și ununaskutlu Fiul tãu, și Spirtul tãu Sãntu.

Sãntu esti și pãreasãntu, și de mare kuviincã mãrirã tãa, karele Lumã tãa așì amași, kòt și preununaskutlu Fiul tãu dedeși, ka tot, karele krede intrẽnsul sò nu pãrẽ, mã sò aibe viaca vietosã. Karele dupocì veni, și tot așezãmintul cel pentru noi plinì, în noptã, intru karã fuse tradat, seu mai vortos se tradede pentru viaca Lumei, luõã Pãne intru Sãntele, pãrãkoratele, și netinatele sale mãni, o binekuvẽntã, o sãnci, o frãnse, și o dede sãncilor sei Invecei, și Apostoli, și zise:

Popa plãkã kaplu, și dupocì redikã derãapta sãa ku umilincã, binekuvẽntã sãntã Pãne, și zice ku boce:

Luaci, mãnkaci, acista este Truplu mẽu, karele se frãnge pentru voi, spre liertãrã pekãtelõr. Kãntãr. Amin.

Èarò Diakonlu, dupocì atinse Orãriu sãu, arãtã împreunã cu Popa și el sãntul Kacinel, asimele și pre sãntã Skafã. Așiderẽ și kãndu Popa zice ku boce:

Atele d'intru atele. Popa, incet. Asimele, și Skafa, dupocì cinã, zice, Popa, karele are mãnilẽ în sus ku umilincã, dupocì binekuvẽntã zice ku boce:

Beci d'intru acista tocì, acista este Sãngele mẽu a legei nouã, karele pentru voi, și pentru mulci se vearsã spre liertãrea pekãtelõr. Kãntãr. Amin.

(Va urma.)

înainta judecătorei. El pune însă condițiunea ca să fie eliberat din această afacere; de-ace-vrea să se îngrijescă de familie. Documentele sunt fotografate. Se aşteptă dar cu mare încordare dezvoltarea lucrului.

* * *

„Despre un războiu apropiat scrie „Țara.“

De atâta vreme nu mai scim nimic despre Basarabia; se părea că am dat-o uitării.

Abia acum, un călător ce vine din Basarabia, ne aduce o știre, care e mai mult de natură a ne alarma, decât a ne liniști.

Iată ce ne comunică acel călător, amic al nostru: Fiind în afaceri personale la ispravnicul unui județ am vădit în camera lui o mulțime de broșuri. Ce sunt aceste broșuri? Întreb pe ispravnic. Nesce instrucții ale guvernului, cari urmăresc să fie cetite țăranilor în biserică. De unde vin ele? Ni le trimite guvernatorul spre a le distribui tuturor comunelor. Și ce cuprind aceste instrucții? E un secret pe care nu ți-l pot comunica deoarece este un străin.

Dar date fiind relațiile intime dintre ispravnic și interlocutorul său, călătorul nostru a avut norocul să pună, surprins de instrucțiile populare mâna pe o broșură. Citindu-o a rămas uimit de cele cuprinse în această broșură.

Acastă broșură prevede eventualitatea unui mare războiu, ce va izbucni în curând între Rusia și tripla alianță. Ce datorii se impun țăranilor în fața acestui războiu pentru apărarea sfintei Rusii?

1. Să astupe toate puțurile.
2. Să omore toate paserile din curte.
3. Să adăpostescă prin păduri și hucăuri toate vitele.
4. Când dușmanul va intra țară și va cere să fie călăuzit de vr'un indigen, acesta să-l rătăcescă prin păduri ori să-l conducă spre un țel opus și în același timp să profite de cea întâi ocazie pentru a vesti pe cei în drept.

Războiul fiind apropiat, — dice broșura, — țăranii să fie pregătiți pentru a răspunde la cel întâiu apel ce le-ar face M. S. Țarul.

Broșura sfirșește prin câteva fraze patriotice și printr'un fel de jurământ de fidelitate al țăranilor pentru M. S. Țarul Alexandru.

„Tribuna“ și „Fóia Poporului“ erăși sistate.

Judecătoria cer. reg. din Sibiu, la intervențiunea procurorului reg. erăși a sistat prin sentință aparițiunea „Tribunei“ și a „Fóiei Poporului“.

Nu cunosc încă motivele judecătorei, se afirmă fusese că sistarea s'ar fi decretat pentru-că editorul și proprietarul foilor, dl Popa Necșa, este osândit și este în temniță.

Legea criminală nu lipsese pe cei închiși pentru delict de presă de dreptul de proprietate, avut înainte de începerea pedepsei.

Nu ne putem închipui deci alt motiv decât §-ul 6 din procedura specială de presă pentru Transilvania (ord. ministrilor de interne și justiție Nr. 1498 din 14 Maiu 1871) care din cuvânt în cuvânt sună astfel:]

„In locul §-lui 12 din procedura de presă se dispune:

„Fie care redactor al unei foi periodice trebuie să fie cel puțin de 24 de ani și cetățean ungar, și să pótă dispune liber de *persóna* și de *averea sa*“

Persónele care sunt în închisóre preventivă sau de osândă, pe timpul închisorii lor sunt eschise dela redactarea și editarea unei foi periodice.

§. 12 din legea austriacă de presă, înlocuit prin acest §. a vorbit numai de redactorul-editor.

Acest §. încă în dispozițiunile sale generale vorbesce numai de redactor, deci și alinea ultimă este a se aplica numai la acel editor, care totodată este și redactor, pentru-că numai la redactare are trebuință de libertate personală, fără care de sine se înțelege, că nime nu este în stare să lucre și să conducă și de și tipărirea unei foi.

Până acuma nici nu s'a ivit cas, nici chiar la noi în Transilvania ca §-ul din cestiune să se fi aplicat la editor neredactor, și dacă s'a aplicat la dl Popa Necșa, cu toate că pe timpul cât va fi închis și-a instituit pe dl Marschal ca „responsabil pentru editură“ și această substituie o a insinuat la autoritățile de presă, totă lumea trebuie să considere sentința de suprimare de o *persoană sistematică*, carea numai amărăciune pótă produce în inimele tuturor românilor, fie ei de ori-ce vederi politice.

Și încă tot mai sunt șovinisti magiari în patria noastră, cari află că măsurile speciale pentru presa din Transilvania nu sunt destul de draconice față cu românii!

Cestiuni scolare.

Frecuentarea scólei.

Cercetarea regulată a scólei este condiția sine qua non pentru prosperarea învățământului.

Fie o scóla provădită cu cele mai practice și mai corespunzătoare recuzite și manuale, dacă elevii o cercetază neregulat, ea nu va progresa.

Lucrul e foarte ușor de explicat, dacă asemănăm învățământul cu clădirea unui edificiu.

Precum fiecare piatră sau cărămidă ocupă locul său în zid și stă în legătură strinsă cu soța ei de a dreapta și de a stînga, de deasupra și de

dedesuptul ei, tocma așa fie care prelegere stă în strinsă legătură cu cea precedentă și cu cea următoare. Tóte lecțiunile trebuie să sté în cea mai strinsă legătură una cu alta. Să înțelege dar de sine, că un scolar care n'a fost la prelegere, asvâdi puțin va înțelege din propunere. Pentru el lecțiunea cea nouă e fără legatură, fără basă, ea spânzură în aer. Reul însă nu se opresce aici; neprecizarea lecțiunilor produce disgustul de a mai învăța. Disgustul unui scolar trece la altul, ba nu se mărginesce nici aici, ci treceși la învățător, care se vede paralisat în tóte intențiunile sale. De aceea adevăratul învățător nu are dorință mai ferbinte de cât aceea ca scolarii săi să cerceteze scóla cât se pótă de regulat. Acastă dorință pentru învățătorul poporal român este încă un „*pium desiderium*“ drept aceea cu toții suntem datori a ne cugeta la mijlócele, prin cari acest rău s'ar pótă delătura.

Dacă vrem a vindeca un morb, trebuie să i cunoscem isvorul, cauza, apoi delăturându-o această, efectul are să inceteze de sine. După puțină mea esperință isvórele acestui rău sunt doue a) casa părintescă și b) învățătorul.

a) Casa părintescă respective părinții sunt cauza în cele mai multe locuri, de copii nu cercetază scóla regulat și această în cele mai multe casuri nu din maliție nici din ignoranță să întâmplă, de aceea la acest rău cu listele de absenții nu vom face multă ispravă.

Momentul prim, care face, ca poporul nostru să nu-și pótă trimite regulat copii la scóla este sărăcia. Omul sărac este omul prezentului. Tóte puterile sale le concentrează omul sărac spre a pótă trăi dintr'o și până în cealaltă Imprejurările triste, în cari se află îi lasă prea puțin timp de a cugeta barem la cel mai de aproape viitor.

Țăranul român condamnat a trăi în prezent între cele mai mari greutăți crede că-și aduce cutare folos când pentru un mic serviciu ce-i pótă face pruncul său, l'reține dela scóla. Astfel nu consideră, sau doră nici nu pótă considera că prin această își detrage averea sa cea mai scumpă, pruncii sei, de sub cea mai mare binefacere, de sub cea mai mare zestre, ce li-o pótă da pentru viață.

Serviciile cele prestază un astfel de prunc părinților sei sunt însă atât de neînsemnate încât folosul părut, ce li se atribue, dispăre când considerăm marimea perderilor, ce provin pentru fiecare prunc atunci, când este reținut dela cercetarea scólei. Scrutând mai departe, aflăm că tot din motivul sărăciei țăranul român în multe locuri

nu și pótă trimite copii la scóla pentru că i lipsese mijlócele de al pótă provéde pre copilul său cu haine, încălțăminte, cărți ect.

Unde sărăcia este cauza de copii nu cercetază scóla regulat, învățătorul cu durere trebuie să esclame: „*flere possem, sed juvaré non*“ căci de unde pótă el ajuta pre alții când însuși nu are nimic? Aici pótă ajuta numai caritatea sau iubirea creștinăscă. Un învățător cu tact și cu zel încă și aici pótă face ceva stărúind a să înființa un comitet filantropic cu scop de a ajutama pre scolarii săraci cu haine și cărți. Să țină el și să îndemne și pre alți inteligenți, ca să țină câte o prelegere publică, ér prețul intrării să se administreze în comitetului filantropic. Învățătorul cu scolarii și scólărițele mai mari pot da și reprezentațiuni teatrale al căror venit curat' asemenea să se întrebuinteze pentru ajutorarea scolarii săraci.

Prelegerile publice și reprezentațiunile teatrale pe lângă neînsemnatul venit material, își au și efectul lor intelectual și moral.

Admit, că vor fi în unele locuri și casuri de acelea, că copii nu cercetază scóla din nepriceperea părinților, delăturarea acestei pedeci însă nu se ține de lucrurile imposibile. A nega aceasta posibilitate înseamnă a nega puterea educațiunei; căci care alt scop are educațiunea, decât a combate nepriceperea și a respéndi în locul ei lumina! Chiar și poporul nostru dela sate recunósce posibilitatea această când dice: „Omul cât trăesece tot învață“

Să ne educăm deci poporul pentru scopurile scólei!

Să-i arétăm folosul și necesitatea scólei pentru că atunci va stima, o va iubi și-și va trimite tinerimea de bună voie la învățătură.

Și cum vom pótă educa poporul pentru scopurile scólei? Cu ajutorul mijlócelor prin cari să îndeplinească totă educațiunea și adecă prin învățătură, prin exemple și prin dedare.

I. Prin învățătură. Să învățăm poporul neincetat și la tóte ocaziunea că părinții au sânta datorința impusă lor de D-șeu a-și feri copii; ér a i ferici nu-i pot mai bine de cât dându-le o creștere bună. Creșterea bună este mai mare zestre, cea mai scumpă avere ce un părinte adevărat o pótă da copiilor sei. Și cine să dea poporului învățăturile acestea? Cine altul de cât educótorii poporului archiereii, propopii, preoții, învățătorii și toți alți deregători și bărbați de inimă. A lumina pre popor în privința avantajilor scólei este datorința fiecărui om inteligent. Nimenea nu să pótă subtrage de sub această datorință, ea apasă mai mult său mai puțin umerii fiecăruia din noi

PORTRETE

de Ilarie Chendi.

IV.

Bunica Mărie.

„Povesti, povesti! Lumea întrégă e o poveste“.

(Dela Vrancea).

A fost bogată în nepoți bunica mea Mărie, unspredece dela unchiul și cu mine doispredece, pe toți ne-a legănat, ne-a adăpat cu lungi povesti, ne-a adurmit aruncând un vél țesut de minciuni frumoase peste noi, cântând de smei voinici, népraznici, de bălauri fioroși ce scuipă foc, de lancu Jian și de Deian, de Horia, Cloșca și Crișan...

Așa tot o mai ascultam cu drag, dar când voia să ne moralizeze, să ne furăm zăhar, să ne furăm cutare.. atunci îi întorceam regulat spatele și cu degetul cel mic în gură plecam la joc, lăsându-o singură borborosind.

Dintre toți doispredece mai îndărătnici și mai răsfățați au fost după spusa dăseii,

Otilia cea bălaie, am fost eu, Dorin cel neascultător, a fost apoi și Letiția, ingerașul cel durduliu și dismerdat, toți patru urmând așa și în etate o făceam să simtă firea noastră cea hazlie. Câte planuri și conspirațiuni am pus la cale sub tufe de iazomie din grădină sau tupilați la frunzele dese de georgină, câte sfaturi am ținut cu să ne mântuim de sub mâna capriciosei bunici, cu tóte am suferit naufragiu, căci dăseia era crescătoare patentată în ochii părinților.

Și Dómne! cât de des plângeam și ne frecam cu pumnii ochii de ne curgeau și lacrimi, ca să ne ducă mai la câmp, mai la oraș, mai la tégul cel de vară, dar nu îngăduia buna și a ei tóte umblau, tóte erau sfinte.

Ei apoi să o fi iubit așa rece ca un chip cioplit din piatră! Așa mică și ghebosă, cu capul catând spre pământ, cu fruntea mică vecinic încruntată, cu ochii verși ca brótecul, cu buze înguste desconturate ce vibrau la ori și ce cuvânt ve puteți închipui că nu ne-a fost dragă buna Marie.

Dar când își lua din unghiul casei furca cea rósă de cari și să aședa pe scaunul cel cu trei picóre lângă cămin, când începea a tórce fire lungi din caerul cel de

stupă, sau ne vorbea de S-ta Vineri, ce re-sucesce și ea fir din caerul vremei, ne venea să credem, că ea însăși e maică sfântă din poveste, că nu-i nici vremea mai bătrână decât dăseia, eala care acum priviam cu ochi mai simpatici.

Tăceam cu toții tăcerea pescelui și ascultam neclintiti la vorbele ce se rostogolu de-a valma peste gingeii fără dinți și buzele subțiri ale bunicei. Tăcea chiar și motanul cel brezdat, favoritul Otiliei, tăcea și Ada, cafulușă dragă Letiției, nu miolăia și nu să guduráu, căci le dedem pace ca să ascultăm cu plac... ađi ascultă și părinții.

Bătrâna ne pare din ce în ce mai puțin urită, povestile curg din ce în ce mai dragălașe și sfirăitul fușului, ce să învărte fără sfârșit, ne pare că-i o musică ce sună din poveste...

De mult, tare de mult, când încă nu era adevărul minciună și minciuna adevăr, când lumea era mai bună, și copii nu erau ca voi de răi și îndărătnici, când erba, frunzele erau mai mătăsii și ómenii să hrăniau cu mure, fragi și mană, trăia de aci tare departe în o frumoasă căscioră, aședată íntro rariste de fagi, sfânta Mercuri.

Poiana intrégă în giurul ei cuprinsă de sfínțenie, paserile în crânguri cântau acolo mereu și érnă nu era de fel ci vecinic primăvară, înfloreau floricelele în giurul casei și căpșunii și fragile iaroșau straturi pământul straturi.

Dar nu era singură sfta Mercuri, ci trăia cu o nepótă, cu vergura Vineri, o tineră fecióră albă ca un crinișor, învélită în vél alb de mătăsă; péru-i bălai era împodobit cu floricele și cu petele albe, pe cap o stemă scumpă,, ce lucea din depărtare. Fecióră mai blândă și iubită de ómeni, mai frumoasă sub sóre nu era. Mergea în sat, eșea lumea intrégă să o vadă, bătrânii alergau în calea ei și își atingeau ochii cu colțul vélului celui alb, bătrânele mueri ridicau mâinile spre cer și o binecuvéntau, copii săltau voioși în giurul ei, căci toți sciau, că unde ea s'arată păcatul și blástémul fuge și darul lui Dșeu să cobóră. De surisul ei bolnavii să tãmăduiau, florile vesceđite își ridicau íve selite capetele, furtunile să ímprăsciau și totul să insenina!

(Va urma.)

Ocaziuni sunt destule.

Acastă sarcină trebuie să devină ușoară decât vom lua în considerare, că noi atât ca indiviți, cât și ca corporațiune, ca biserică, ca națiune numai întru atâta valorăm înaintea lamei, în cât ne am putut câștiga cunoștințe și amăsurat capacității și gradului de dezvoltare intelectuală și morală a poporului. Nu este îndoelă, că toți ne iubim biserică și națiune, ai cărei fi suntem. Toți dorim binele și fericirea noastră; se nu uităm însă, că fericirea noastră individuală o vom putea ajunge numai atuncea, când în biserică și națiunea noastră va pătrunde cultura până în cele de jos clase ale societății.

(Va urma)

Noutăți.

Numiri. Judele de tablă din Timișoara Avram Berlogia e numit jude ajutătoriu la curie.

Cărți aprobate. Ministrul unguresc de culte și instrucțiune publică a aprobat următoarele cărți școlastice din editura Librăriei Ciureu în Brășov: „Carte de cetire“, pentru cl. III gimnasială și reală, de de V. Onișiu, prof. Prețul 1 fl., „Curs practic de aritmetică pentru școlile populare în trei părți, întocmit de prof. Ars, Vlaicu. Partea I 22 cr. II 25 cr. III 30 „Cartea poporului“, carte de cetire pentru anii din urmă ai școlilor populare, școlile repetițiune, cursurile de adulți și pentru poporul nostru, întocmită de Ioan Pop Regeganul. Un volum mare de 360 pagini, în legătură solidă. Prețul 75 cr. Acastă carte este în adevăr de un cuprins foarte bogat și folositor pentru ori și cine.

Procesul memorandumului. O scire privată, ce i se comunică „Dreptății“ din Timișoara, spune, că guvernul unguresc a luat dispozițiuni, ca procesul memorandumului, să se pertracteze încă în decursul lunii Februarie.

Bal. Balul dat de reuniunea carpatină în sala dela Geselschaftshaus a reușit splendid, ca și în anii trecuți. Sala frumos decorată și costumele variate în imitațiuni după natură a dat un aspect încântătoriu. A luat parte la acest bal o mulțime mare de public și petrecerea a durat cu însuflețire până în zorile zilei.

Demisiune. Scirile din Londra anunță că ministrul president al Egliterii Gladstone, își va prezenta demisia înainte de ce se va deschide parlamentul. Retragerea se motivează cu vârsta înaintată la care se află.

Proces. În Sofia s'a pertractat în zilele acestea procesul contra ateutorilor frații Ivanov. Procurorul a dis, că deoacă se și declarațiune mărtorie sprijinesc acușarea, și dovedesc că scopul acușărilor a fost distrugerea ordinii de stat, acușajii merită moarte. A cerut pentru cel mai tânăr 10 ani de închisoare, ér pentru Luca Ivanov sentință de moarte.

Apărarea se întemeiază mai ales pe considerațiunea, că nu a fost vorba de atentat, ci numai de preparative, deci nu se poate aplica articolul de lege propus de procuror.

Luca Ivanov rógă tribunalul, să absolve pe fratele seu, pe care dînsul l'a sedus. Ér pentru sine cere, să fie recomandat grației suveranului.

Tribunalul la orele 8 séra s'a retras, ca să se consulte. Luca Ivanov a fost condamnat la 15 ani de muncă silnică, ér fratele seu mai mic, Stoia la 3 ani de închisoare ordinară.

Societatea „România jună“ din Viena. Din al XXIII-lea raport anual al acestei societăți aflăm, că în anul administrativ 1892—93 societatea a avut 47 membrii ordinari, dintre cari 20 sunt din Transilvania, 16 din Bucovina, 7 din Bănat și Ungaria, 4 din România. Societatea a avut în cursul anului 13 ședințe ordinare, 4 literare și 2 festive. Biblioteca conține 832 opuri în 1124 volume și 138 broșuri. Fondul neatacabil al societății s'a sporit cu le-

gatul de 1000 fl. al fericitului Lazar Baldi. Avera totală este ađi: 12,893 fl. 82 cr. Din fondul societății s'a votat un ajutor de 24 fl. unui membru lipsit de mijloace s'a votat și un premiu pentru cel mai bun operat cetit în ședințele ei. Premiul l'a dobândit membrul N. Puican.

Un nou principe. La 18 Ianuarie 7 ore dimineața 101 tunuri au anunțat în Sofia, că principesa Maria din Bulgaria a născut un băiat. Atât mama, cât și copilul sunt pe deplin sănătoși. Orașul e împodobit cu stéguri, în armată însuflețirea e mare. De 500 de ani, acesta este primul moștenitor, care s'a născut pe pământ bulgar. Părinții micului moștenitor sunt principele Ferdinand de Coburg și principesa Maria Luiza de Parma. Cel din urmă țar al Bulgariei, născut pe pământ bulgar, a fost Sisman III, care în 1366 a trebuit să se plece turcilor, Sultanul Baiazid I. însă, nu s'a mulțumit cu starea de vasalitate, ci în 1393 a cuprins Bulgaria și a pus capăt cu desevârșire independenței acesteia. Sisman III. a murit în captivitate turcescă. Deatunci Bulgaria n'a mai avut moștenitor până ađi. Din incidentul născerii, principele Ferdinand a dat o proclamațiune către popor și totdeodată a a numit pe nou născutul șef al mai multor regimente. Nou născutul se numește Boris, după numele primului domnitor al bulgarilor.

E. Zola către o fată tină. O tină fată din Galați, ce numai astă vară a încheiat cursul de creștere și cultivare într'un pensat al surorilor sfinte din Paris, a adresat cunoscutului scriitoriu frances Emile Zola întrebarea în scris: Dacă el îi recomandă cetirea operelor sale? Vestitul literat i-a respuns cu mâna proprie tinerei fete următoarele: Domnișora mea! până când o fată tină nu e măritată stă sub supravegherea părinților ei; și dacă se mărită lucră bine dacă cere sfatul soțului ei. Părerea mea dară este: D-ta poți ceti operele mele, dacă — părinții sau soțul d-tale ți-o permite. Primesce expresiunea sêmțimentelor mele devotate. Emile Zola

Esecuție de anarehiști. Se serie din Madrid diarului „Figaro“ că e probabil ca pe la începutul lui Februarie st. n., cei șapte auarhiști, în frunte cu Salvador Iuan, cari au fost părtași la atentatul din Barcelona să fie eșecutați.

Esecuția tuturor se va face deodată, prin împușcare.

Studiu la bêtrânețe. Ministrul Gladstone care petrece vacanțele parlamentare la Biarritz, se ocupă, se dice, cu învățarea limbei basce.

E în adevăr de mirare cum un om, în vîrstă de 84 de ani și avînd în mâni frânele guvernului unui imperiu de 550 de milioane de supuși, pentru „distracție“ se apucă să învețe o limbă, despre care Voltaire dicea: „Bascii pretind că se înțeleg între dênșii când vorbesc. Dar eu nu cred“.

Necrolog. Subscriții cu inima înfrîntă de durere aduc la cunoștința tuturor conșanșenilor și amicilor, că mult iubitul lor fiu, frate și cumnat, Augustin Cărpinișian, notariu diplomat și proprietariu, în urma unui morb îndelungat și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului Luni în 17 Ianuarie st. v. la 6 ora séra în al 34-lea în al vieții sale, împărțit fiind cu sfintele Taine; ér rămășițele pămîntesci ale scumpului defunct s'au depus Joi în 20 Ianuarie a. c. st. v. la 1 ora p. m. în cimiteriul biseriei gr. ort. din loc spre etern repaus. Rêhau, 17 Ianuarie 1894 st. v. Fieți ferina ușoară și memoria eternă! Aron Cărpinișian, inginer silvic, Ana, Cornelia și Ottilia, ca frate și surori; ved. Maria Cărpinișian, ca mamă; Ana Cărpinișian n. Mohora, Ioachim Crișian, par. gr. cat., Nicolau Benția, oficial de bancă, ca cumnată și cumnați.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Balul reuniunii pompierilor din Reșinari.

De lângă Cibin, 17/29 Ianuarie, 1894.

Am așteptat, ca o mână mai desteră — să prindă condeiul — și să descrie ba-

lul reuniunii pompierilor din Reșinari, dat de aceștia la 8/20 Ianuarie a. c. dar vîdînd, că până de present încă nu s'a scris nimic în această privință, me voui încerca eu a face o fidelă recenziune despre decurgerea acestui bal din motivul acela, ca astfel și acei stim. domni și dómne, cari în urma învîtării din cuvișe pricini n'au putut participa să pótă ajunge la cunoștința acestei într'adevăr rare petreceri; rugînd pe on. redacțiune să binevoiescă a da loc recenziunii mele în preșutul diar „Telegraful Român“.

Dela început trebuie să amintesc, că acest bal a întrecut ori-ce așteptare. Imposant și cu deosebit gust au fost decorate două dintre cele mai spațioșe sale ale edificiului școlar, în cari s'a dansat, stînd acesteia în legătură prin o ușe comunicătoare Admirabil au fost decorați și săli cu recușite de ale pompierilor: scări, sugătoare, șerpăre cu topóre, trimbițe ș. a. apoi cu oglinzi și tablouri alese împodobite tóte cu brad tiner și verde.

Vrednic de tótă lauda era decorat păretele din front al salei în carea s'a aședat masa comună, pe carele era aședat portretul „Marelui Andreiu“, de-asupra căruia s'a scris cu cetină cu multă pricepere devisa pompierilor reșinării „Voiesce și vei putea“; ér în drépta și stînga portretului decorau păretele șerpăre cu topóre elegante de ale șargelor, împrejurul căroră era bătut brad verde.

Nu numai sălile, dar și ambitul a fost tot atât de frumos împodobit.

Numerosul și distinsul public, care a venit să guste o plăcere la această petrecere nu mai înceta a admira și lăuda pe arangieri, cari fără măgulire trebuie să o spun, au și meritat această laudă.

Balul s'a început îndată după 7 ore séra cu „Hora“, după care a urmat jocurile rotunde cu două „Cuadrile“ și „Romana“, jucate cu destulă esactitate.

Pe la orele 11 la signalul „atenți“ dat prin trimbiță, s'a prezentat în sală un băiat cam de 5 ani Nicolae Crețu, îmbrăcat în uniformă de pompier (blusă și șipcă) și delectă publicul asistent prin câte-ajocuri eșecutate cu admirabilă esactitate, prin ce a stors nesfârșite aplauze din partea celor asistenți, făcîndu-se și o colectă, pe séma „micului pompier“.

Jocurile rotunde se încep de nou și se continuă până la 12^{1/2}, când în sunetul trimbiței se presintă în mers regulat cinci jucăci uniformați cari au delectat publicul jucînd „Călușerul“ și „Brăul“ cu atâta precușune, încât aplauzele păreau a nu mai avea sfârșit.

La ora 1 din noapte s'a anunțat paușă.

Toți asistenții fură invitați a să aședă la masa frumos arangiată și bogat împodobită, fiind gratis serviți, atât cu de ale mâncărei, cât și cu vinul. La această masă se aședă și corul pompierilor, care învitat de unii dintre dnii asistenți, a făcut să salte inimile tuturor prin cînteculele cu cari s'a produs.

Șirul toastelor l'a început căpitanul pompierilor, învățătorul M. Frănilă, care după-ce arătă înșemnatătea reuniunii de pompieri, închină în sănătatea óșpeșilor, cari au onorat cu preșența acesta petrecere. S'a toastat apoi pentru pompieri, corul acestora ș. a.

Vrednic de amintit e și toastul dlui învățător I. Marin, comand. de suitori, rostit în sănătatea d-nei preotese Șerban Cioran și a dșorei Maria Bogdan, învățătoare în Poplaca, ambe prezentate în costum național seliștenesc, cari onorară pe meseni cu preșența După orele 2 masa se ridică, și jocurile se continuă cu aceeași însuflețire până dimineața la 7, când se încheie această frumoșă petrecere, carea cu drept cuvînt, din tóte punctele de vedere se pótă numera între cele dințele.

Balul acesta a fost onorat cu preșența d-lor: Iosif Goga și Șerban Cioran, preoți, Sabiu P. Bărcian președ. comit paroch, Comșe Mitrea epitrop casar, Dr Iuliu Grecu medic com., Mihail Jurca not com., Eremia Daucăș sen. — Coman Hămbășian jun. măiestru cojocar în Pesta — Ioan Hanciu învățat. și căpitan de pompieri în Viștea inf. — Ungăr István cont. post. de gendarmărie, N. Bărză sergent maior Sibiu N. Fleschin adj. not. Sadu — Demet. Surouiu stand ș. a. m.

Reuniunea femeilor române din Reșinari a fost reprezentată prin d-na A Goga, vicepreș. d-șora Dora Dancăș, cassara d-na Maria Eremia Dancăș, d-na Elena Jurca în fine un număr frumos de domnișore din jur și din comună — și preste 40 fetițe reșinărene — așa, că ambele săli nici când nu au fost atât de îndesuite de public, ca de astă dată.

Mă prinde mirarea, cum de Reșinariul care dispune nu numai de brațe dar și de material necesar, nu își edifică o sală menită pentru astfel de ocaziuni — ci și ia retugiul la odăile edificiului școlar, cari deși destul de spațioșe, totuși precum de astă dată fórte biue s'a putut constata, nu corespund întru tóte.

Am firma speranță, că comuna Reșinari, și în privința acesta nu va rămănea înapoia altor comune de calibrul seu.

Incheiu recenziunea mea, asigurînd și pe această cale pe cei competenți și mai vârtos pe d-nii învățători: Frănilă, Marin, Dancăș și Cioran, cari sunt puși în fruntea acestei reuniuni, că nici când nu voui putea da uitării plăcutulele suveniruri, ce le am dus cu mine dela balul d-lor și a le recomanda înc'odată fraților pompieri reșinării, ca să țină strins și cu tărle de fer la devisa ce și-au ales „Voiesce și vei putea“.

Un asistent.

Conferințele Ateneului din București.

Duminea, 16 Ianuarie d-l Gr. Tocilescu a deschis șirul conferințelor ce se vor ține anul acesta la ateneul din București cu o conferință despre Traian.

De aici înainte conferințele se vor ține Joia și Duminea, cea din urmă la 7 Aprilie. Ele vor urma după următorul plan:

Joi 20 Ianuarie, d. Nenișescu: Modă (ținută deja.)

Duminea 23 Ianuarie d. Gr. Ventura: Originea muzicii naționale.

Joi 27 Ianuarie d. M. C. Dimițescu — Iași: Crisa mortală.

Duminea 30 Ianuarie, d. A. Popovici: Naționalism și Federalism.

Joi 3 Februarie d. Ștef. C. Mihailescu: Ideea și Voința ca puteri morale.

Duminea 6 Februarie d. C. C. Dobrescu: Dile mari din Istoria contimporană a românilor.

Joi 10 Februarie, d. N. A. Popovici: Femeia din punctul de vedere al economiei sociale.

Duminea 13 Februarie, d. D. I. Ghica: Calendarul la popórele antichității.

Joi 17 Februarie, B. St. Delavrancea: Revoluțiunile Românilor de peste Carpați.

Duminea 20 Februarie, N. Xenopol: Fisiologia mulțimei.

Joi 24 Februarie, d. Caloiano: Știința istoriei.

Duminea 27 Februarie, d. G. Paladi: Lupta pentru drept.

Joi 3 Martie, d. P. Cristeanu: Dezvoltarea forței în istoria omenirii.

Duminea 6 Martie, d. Speranța. (subiect necomunicat).

Joi 10 Martie, d. Iancovescu: Națiunea și patriotism.

Duminea 13 Martie, d. Anghel Dumitrescu: Despre Macaulay.

Joi 17 Martie, d. D. A. Theodoru: Poesia față cu revoluțiunea limbajului și cugetării.

Duminea 20 Martie, d. Ionescu Gion, Michail Kogălniceanu.

Joi 24 Martie: d. Buzoian: Determinismul în istorie.

Duminea 27 Martie, d. Misir: Evoluțiunea istoriei dreptului.

Joi 31 Martie, d-na Smara: Despre feciorii și ficele noastre.

Duminea 3 Aprilie, d. N. Pătrașcu: O nouă direcție în creșterea femeii române.

Joi 7 Aprilie, d. Lupu Antonescu: Femeia în literatura populară.

Nr. 740.

[15] 1-3.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de classa a III-a la curia română, protopresbiteratul Sighişorei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul arhidiececesei „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post și statorite de comitetul parochial concernent la 30 Decembre 1893, sunt 393 fl. 50 cr.

Concurenții și pot lua informațiuni mai detaiate despre acasta parochia la oficiul protopresbiteral.

Reflectanții sunt poftiți a-și asterne petițiunile concursuale conform normelor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Sighişóra, la 31 Decembre, 1893. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighişorei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitriu Moldovan, protopresbiter.

Nr. 281

[16] 1-3

CONCURS.

Pentru indeplinirea postului vacant de paroch în parochia de classa a III-a Bonțida, prin acésta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele anuale împreunate cu acest post sunt 400 fl. 17 cr.

Informațiuni mai detaiate despre aceste venituri se pot lua dela subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și asterne petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis și sunt poftiți a se presenta în vre-o Duminecă ori sêr-

bătore la biserica din acésta parochie până inclusive 8 zile înainte de ținerea sinodului electoral în scopul de a cânta și predica, eventual a sêvêrși s. liturgie.

Deș, la 16 Noembre, 1893.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Deș, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Teodor Herman m. p., protopresbiter.

Nr 8/894

[12] 2-3

EDICT.

Nicolae Florescu, recte Cenușe gr. or. dir Preșmer, carele de 3 ani trecuți a pãrãsit cu necredință pre legiuta sa soție Ana Cranga gr. or. din Tãrlungeni, fãrã de a sê sci locul ubicațiunei lui presente, sê citezã prin acésta, ca în sensul pãrintescei resoluțiuni consistoriale dto 14 Decembre 1893 Nr. 7962 B. sê se presenteze în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict în „Telegraful Român“, cãci la din contrã și în absența lui sê va pertracta și decide procesul divorțial intentat de soția sa contra lui.

Brașov, 14 Ianuariu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului

Ioan Petric, protopop.

Nr. 166.

1-3 [10]

Publicațiune

În 10 Februaru 1894 st. n., la 9 ore a. m., se vor vinde pe calea licitãrei publice în fața locului — Valea-Dobrei — 178 jumetãți italienses de lemne de fag pentru foc, cam 180 stãngini metrici.

Reșinari în 27 Ianuariu 1894.

Primãria comunalã.

Terno! Terno!

Introducere practicã pentru jocul la loterie.

Fie care, care vrea sê câștigue iute în jocul de loterie are lipsã de urmãtorele rënduri. Pentru a pntê socoti cu siguranță acurat mai înainte numerii de noroc, se cere o sciință de resort, o esperință lungã și practicã pe teranul întregului joc la loterie. În acésta privință este unicul matematic Dr. Ditrichstein, mãiestrul mãiestrilor, deóre-ce cunoscințele sale în acest resort au produs efecte miracolose. Toți cei-cari au încercat jocul cu numerii de loterie alui Ditrichstein

a avut rezultat favrabil și putem împãrtãși fie-cãrui jucãtoriu de loterie sê se adreseze la d-l Ditrichstein și sê întrebunțeze corect numerii lui. Deórece d-l Ditrichstein stã fie-cãruia (în ajutoriu și rëndunde în grabã la fie care scrisóre adresatã lui, sê nu întrelase nimenea a face o încercare, care duce la noroc.

Epistole recomandate conținend 3 bucãți de mãrei a 5 cr. pentru rënduns sunt a se adresa direct la d-l Ditrichstein Maurizio în Budapesta fãrã adresã mai detaiata) și urmèzã rënduns franco cu posta, ce se întorce.

Pentru tôte tragerile din luna lui Ianuriu sunt computãți numerii, ce au sê iasã. [18] 1-1

Turnãtoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișóra — Fabricã

se recomandã spre pregãtirea colopotelor noue, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângã garanță pe mai mulți ani, provèdute cu adiuștãri de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndatã ce clopotele sunt bătute de o lãture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate gãurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plãcut și cu vibrarea mai voluminãșã decãt clopotele turnate dupã sistemul vechiu, așã, cã un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. fãcut dupã sistemul vechiu. Mai departe se recomandã spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stãtãtor, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiuștarea de fer bătut, — ca și spre turnarea de tãce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se aflã totdeuna gata în magazin. [17] 1-52

Preț-curanturi ilustrate sê trimit la cerere gratuit și franco.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale cãii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1893.

Budapesta Predeal

Table with columns for train types (Tren de persoane, Tren accelerat, etc.), times, and stations (Viena, Budapesta, Szolnok, etc.).

Budapesta — Arad — Teiuș

Table with columns for train types and times, showing routes between Budapesta, Arad, and Teiuș.

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova

Table with columns for train types and times, showing routes between Budapesta, Orșova, and Verciorova.

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. sãs.

Table with columns for train types and times, showing routes between Cucerdea, Oșorheiu, and Reghinul-sãs.

Nota: Orele însemnate în stãnga stațiunilor sunt a se ceți de sus în cele jos, însemnate în drãpta de jos în sus. Numerile cele grase însemnã orele de noapte.